

¹Klinika za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
Referentni centar MZSS RH za spondiloartropatije
Klinička bolnica "Sestre milosrdnice" ♦ Vinogradska 29 ♦ 10000 Zagreb

²Odjel za infekcijske bolesti jetre i febrilna stanja
Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević" ♦ Mirogojska 8 ♦ 10000 Zagreb

SEROZNI MENINGITIS U BOLESNIKA S REUMATOIDNIM ARTRITISOM LIJEČENOG KOMBINACIJOM ADALIMUMABA, SULFASALAZINA, KETOPROFENA I NISKE DOZE METILPREDNIZOLONA

SEROUS MENINGITIS IN RA PATIENT TREATED WITH ADALIMUMAB, SULFASALAZINE, KETOPROFEN AND LOW DOSE METILPREDNISOLONE

Simeon Grazio¹ ♦ Adriana Vince² ♦ Ivan Kurelac²
Frane Grubišić¹ ♦ Tomislav Nemčić¹ ♦ Valentina Matijević¹

Tridesetpetogodišnji bolesnik s reumatoidnim artritismom, trajanja 8 godina, bio je liječen raznim temeljnim antireumaticima, a od veljače 2008. kombinacijom potkožnih injekcija blokatora TNF α (adalimumab 40 mg/ 14 dana) s peroralno primijenjenim sulfasalazinom (2,0gr/dan), metilprednizolonom (4 mg/dan), nesteroidnim antireumatikom (ketoprofen 2 $\times$ 100 mg) i blokatorom protonске crpke (pantoprazol 1 $\times$ 20 mg). Nakon 5 injekcija adalimumaba bolesnik je počeo osjećati glavobolju, frontalno, koja je bila stalna, tupog karaktera, s naizmjeničnim osjećajem topline i hladnoće, te uz oskudan serozni iscjedak iz nosa. Liječen antibioticima (cefaleksin, klaritromicin) pod dijagnozama tonzilofaringitisa i sinuitisa. Nakon pojačanja glavobolje i poremećaja svijesti, praćenog subfebrilnom tjelesnom temperaturom i općim lošim stanjem, pregledan je u neurološkoj hitnoj službi i upućen u Kliniku za infektivne bolesti, gdje je hospitaliziran. Prekinuta je terapija adalimumabom i sulfasalazinom. Nalazi su upućivali na serozni menin-

gitis, a nije se moglo izdiferencirati je li uzrok jatrogeni (prvenstveno lijekovi) ili infektološki (prvenstveno virusi), pa je liječenje bilo usmjereno u oba pravca. Zbog pogoršanja reumatoidnog artritisa povišena je doza glukokortikoida. Bolesnik se dobro oporavio, a na kontrolnim pregledima nema kliničkih niti laboratorijskih pokazatelja meningitisa.

Reumatoidni artritis je bolest karakterizirana promjenama u imunološkom sustavu, a dodatnu imunomodulaciju čine neki lijekovi kojima se liječi. Lijekovima-uzrokovan aseptički meningitis je opisan nakon primjene nesteroidnih antireumatika, antibiotika, sulfasalazina, karbamazepina, azatioprima i imunoglobulina. Stoga, treba voditi računa o sklonosti infekcijama, manifestacijama bolesti ili nuspojavama lijekova koje mogu imitirati infekciju, što je slučaj i sa seroznim meningitisom.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, serozni meningitis, prikaz bolesnika